

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувачка ступеня доктора філософії Наталія КОЛОС, 1992 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2016 році Національну академію внутрішніх справ за спеціальністю «Право», працює головним спеціалістом департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду, м. Київ, виконала акредитовану освітньо-наукову програму Право.

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.208, утворена наказом ректора Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ від 28 травня 2026 року № 704, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –	Павла ФРІСА, доктора юридичних наук, професора, професора кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Рецензентів –	Ігоря МЕДИЦЬКОГО, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри правоохоронної діяльності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника; Вікторії ШПЛЯРЕВИЧ, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Офіційних опонентів –	Анжели БЕРЗІНОЇ, кандидата юридичних наук, доцента, доцента кафедри судової медицини та медичного права Національного медичного університету імені О. О. Богомольця; Тараса СОЗАНСЬКОГО, кандидата юридичних наук, професора, професора кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ.

на засіданні 27 липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право Наталії КОЛОС на підставі публічного захисту дисертації «Характеристика кримінально-правової

відповідальності за неналежне виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків» за спеціальністю 081 Право.

Дисертацію виконано у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ.

Науковий керівник: Ігор КОЗИЧ, доктор юридичних наук, професор, Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, завідувач кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису.

Наукова новизна дисертаційного дослідження зумовлена поставленими завданнями та результатами їх розв'язання.

У науковій роботі вперше:

- аргументовано доцільність застосування філософсько-правової «формули Радбруха» до визначення меж кримінальної відповідальності медичних або фармацевтичних працівників у ситуаціях обґрунтованого медичного ризику: обґрунтовано, що сліпе дотримання медичного протоколу не може мати безумовного пріоритету над найвищою метою - порятунком людського життя, а свідомий відступ медичного фахівця від клінічного стандарту заради виживання пацієнта в екстремальних умовах має визнаватися правомірним медичним ризиком, а не кримінально караним діянням;

- обґрунтовано доцільність об'єднання складів злочинів ч. 1 ст. 131 та запропонованої структури ч. 2 ст. 140 КК України шляхом визначення зараження вірусом імунodefіциту людини або іншої невиліковної інфекційної хвороби, що є небезпечною для життя людини, внаслідок неналежного виконання професійних обов'язків як ознаки тяжких наслідків у складі злочину, передбаченого ст. 140 КК України, з урахуванням позитивного досвіду кримінального законодавства Латвійської Республіки;

- обґрунтовано доцільність відновлення у кримінальному процесуальному законодавстві України інституту приватно-публічного обвинувачення та поширення його дії на нову редакцію ч. 1 ст. 140 КК України шляхом перейменування Глави 36 КПК України на «Приватно-публічне обвинувачення», доповнення КПК України статтями 477-1 та 478-1, якими регламентуються початок і здійснення кримінального провадження у формах приватного та приватно-публічного обвинувачення відповідно, а також внесення відповідних змін до ст. 478 КПК України;

- запропоновано авторську редакцію ст. 140 КК України з її структурним поділом на три частини, що відображають диференціацію кримінальної відповідальності за ступенем тяжкості наслідків;

- здійснено періодизацію розвитку вітчизняного законодавства про кримінальну відповідальність медичних або фармацевтичних працівників за 23 неналежне виконання професійних обов'язків за п'ятьма етапами: до 1845 року (київський, литовсько-польський та козацький періоди); від 1845 до 1917 року (період чинності Уложення про покарання кримінальні та виправні); радянський період (1917–1991 рр.); від 1991 року до 1 вересня

2001 року (період чинності КК 1960 року); з 1 вересня 2001 року до цього часу (сучасний етап).

Практичне значення дослідження полягає в тому, що сформовані у роботі висновки можуть бути використані – у законотворчості, для вдосконалення законодавства про кримінальну відповідальність, що передбачає неналежне виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків; у науково-дослідній діяльності задля подальшого здійснення досліджень проблем кримінальної відповідальності за неналежне виконання медичним або фармацевтичним працівником своїх професійних обов'язків; у освітньому процесі – при викладанні навчальної дисципліни «Кримінальне право України. Особлива частина», окремих спеціальних курсів, при підготовці коментарів, підручників, навчальних та методичних посібників; у правоохоронній діяльності та здійсненні правосуддя.

Дисертація виконана державною українською мовою.

Дисертаційна робота складається з переліку умовних позначень, вступу, чотирьох розділів (десять підрозділів), висновків, списку використаних джерел (143 найменування) та додатку. Загальний обсяг роботи – 202 сторінки, з яких основний текст – 170 сторінок.

Дисертація відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 5 наукових публікацій за темою дисертації, у тому числі: 3 статті у наукових фахових виданнях України з юридичних наук та 2 тези доповідей у матеріалах міжнародних науково-практичних конференцій, що відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12.01.2022 № 44 (зі змінами):

1. Козич І.В., Колос Н.М. Тлумачення ознак неналежного виконання медичним або фармацевтичним працівником службових обов'язків на підставі аналізу правових позицій Верховного Суду. Слово Національної школи суддів України. 2023. № 3 (44). С. 126-138.

DOI: [https://doi.org/10.37566/2707-6849-2023-3\(44\)-11](https://doi.org/10.37566/2707-6849-2023-3(44)-11)

URL: https://slovo.nsj.gov.ua/images/pdf/2023_3_44/Kozich.pdf

2. Колос Н.М. Проблеми доведення неналежного виконання медичним працівником своїх професійних обов'язків (ст. 140 КК України). Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2024. Серія ПРАВО. Випуск 85: частина 3. С. 297-301.

DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.85.3.47>

URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/315878/306524>

3. Колос Н.М. Кримінальна відповідальність за неналежне виконання професійних обов'язків медичним працівником у кримінальному законодавстві України та окремих держав: порівняльно-правове дослідження з урахуванням міжнародних стандартів та практики ЄСПЛ. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2024. Серія ПРАВО. Випуск 86: частина 4. С. 256-269.

DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.1.4.40>

URL: <https://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/320961/311533>

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої:

1. Павло ФРІС, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

2. Ігор МЕДИЦЬКИЙ, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри правоохоронної діяльності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

3. Вікторія ШПЛЯРЕВИЧ, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри політики у сфері боротьби зі злочинністю та кримінального права Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

4. Анжела БЕРЗІНА, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри судової медицини та медичного права Національного медичного університету імені О. О. Богомольця.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

5. Тарас СОЗАНСЬКИЙ, кандидат юридичних наук, професор, професор кафедри кримінально-правових дисциплін Навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності Львівського державного університету внутрішніх справ.

Оцінка позитивна, зауважень немає.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 20.051.208 Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки України, м. Івано-Франківськ присуджує Наталії КОЛОС ступінь доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Павло ФРІС